

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Poživiljenim zaupanje!

Posojilnice so za slovensko ljudstvo velikega pomena. Dovoljevale so posojila za izboljšanje kmetijstva ter so tako postale temelj napredka našega gospodarstva. Organizirale in izpopolnjevale so prirojeni varčnostni čuti naših ljudi ter so tako postale temelj blagostanja našega ljudstva. Zato pa je pomenjala šest let trajajoča doba nelikvidnosti naših posojilnic hud udarec za naše ljudstvo. Vlagatelji so že zdvajali nad svojimi prihranki. Nekateri so prodajali hranilne knjižice za polovično ceno ali še nižje. Ker je šla istočasno preko dežele tudi huda kriza kmetijskega gospodarstva, je bil položaj slovenskega kmeta obupno-težaven. Voditelji naroda z dr. Korošcem na čelu so mu delali upanje v najtežjih časih. Naši politični nasprotniki so se temu posmehovali ter škodoželjno igrali ulogo nevernih Tomažev do zadnjega časa. In vendar zaupanje našega ljudstva v voditelje ni bilo prevarano. Likvidnost naših posojilnic je vpostavljen. Vlagatelji bodo po dolgem času zopet dobili, kar potrebujejo. Biti morejo pomirjeni, ker so njihovi prihranki varni ter jim za vsako potrebo na razpolago.

S tem pa ni rečeno, da naj vsi vse dvignejo. Noben denarni zavod ni nikoli tak likviden, da bi vsem svojim vlagateljem mogel naenkrat vrniti vse njihove vloge. Zato pa zahteva pamet in uvidevnost, da poedinci dvigajo iz posojilnic, kolikor in kadar je potrebno. Drugače pa naj ostane denar v posojilnici, kjer je varen in kjer nosi obresti. Kdor bi brez potrebe iz samega nezaupanja do posojilnice dvigal denar, tak vlagatelj bi škodil skupnosti in tudi sam sebi. Vpostava likvidnosti mora roditi vpostavo zaupanja do posojilnic. Nezaupanje je že mnogo škode povzročilo posojilnicem. Tak primer je neki kmet iz Prekmurja, ki je imel denar v kmečki posojilnici. Neprestano je prihajal ter molodeloval, češ, da potrebuje denar za življenje svoje družine ter za razne potrebščine. Znosil je iz posojilnice že čedno vsoto. Nekega dne pa pride v posojilnico ves potrt in pove, da mu je bilo ukradenih 35.000 dinarjev gotovine, ki jo je bil zbral doma.

Prihranki slovenskega ljudstva spadajo v domačo posojilnico. Ko so posojilnice postale zopet likvidne, je naša skupna dolžnost, da jim zopet zaupamo ter v njih zbiramo svoje prihranke. Na ta način bo dana tudi možnost napredka našega kmetijstva s posojili takšnim, ki so vredni in potrebni. Bolj kakor kdaj poprej je treba ponavljati geslo: »Kmečki denar kmetu, ljudski denar ljudstvu!« Ko so sedaj posojilnice poživiljene in so zopet postale likvidne, zato jim vrnimo prejšnje zaupanje!

Sestanek, ki je vse iznenadil

Ves svet je iznenadila vest, da sta se sestala 12. februarja ob 11 dopoldne v Hitlerjevi vili »Berghof« pri Berchtesgadnu na Bavarskem Hitler in avstrijski kancler dr. Schuschnigg. To je bil sploh prvi sestanek obeh državnikov in povrh še po tako dalekosežnih spremembah v Nemčiji in po novih ter strogih ukrepih avstrijske

vlade proti avstrijskim hitlerjcem. Razgovor med kanclerjema je trajal nekaj ur. Navzoča sta bila dosedanji nemški poslanik na Dunaju von Papen in avstrijski zunanji minister dr. Schmidt. O vsebini in o pomenu omenjenega razgovora bo dal pojasnilo Hitler v svojem govoru v državnem zboru, ki je sklican za 20. februar.

Zopet nova vlada v Romuniji

Protijudovska vlada Oktavijana Goga je nenadoma odstopila 10. februarja. Na zadnji seji ministrskega sveta je vzkliknil Goga ob koncu svojega govora: »Izrael, zmagal si! Z dvignjeno glavo zapuščam svoje mesto v prepričanju, da mi bo dala prav bodočnost!« Kralj Karel je sprejel ostavko vlade. Nova vlada je bila sestavljena 11. februarja ob treh zjutraj pod predsedstvom patriarha dr. Mirona Christea kot vlada nacionalne koncentracije. Podpredsednik in zunanji minister je Tarescu. Notranje ministrstvo ima nadstrankar Calinescu. Ministri brez listnice so: Jorga, dr. Angelescu, maršal Avarescu, Vajda Vojevod, Minorescu in general Vojtovanu, vsi bivši predsedniki vlad. Po zaprisegi je imela nova vlada pod predsedstvom kralja prvo sejo, na kateri je na

kraljevo zahtevo razpustila za dve leti zbornico. Odgodila je volitve za nedoločen čas. Ustavila je delo vseh političnih strank. Razširila je vojno stanje ali preki sod, ki je bil razglašen samo nad prestolico, na vso državo. Vodstvo policije je prevzela vojaška oblast. Policija bo nadzirala orožnike in vse druge varnostne ustanove. V vseh pokrajinah so imenovani za policijske prefekte poveljniki armadnih zborov. Poostrena je cenzura. Vsi občinski odbori, ki jih je imenovala prejšnja vlada, so odstavljani. Z 11. februarjem je prešla Romunija v dobo kraljeve osebne diktature. Na povelje kralja bo vlada ustanovila poseben odbor, ki bo izdelal osnutek za novo ustavo. Vlada je prepovedala državnim uradnikom politično udejstvovanje. Ministri ne smejo vzeti v službo sorodnikov.

S'rašna nesreča na gostiji

V bližini vasi Sretnica pri Mostarju v Hercegovini je slavil kmet Jurij Rožič gostijo svojega sina, na katero je bilo povabljenih sto gostov. Povabljeni so bili židanske volje v zgornjih prostorih, spodaj pod njimi pa je začela goreti spravljena krma. Čisto neopaženo je izbruhnil silovit požar, ki je uničil pod in so svatje popadali na sredino ognja. Zgorelo je 29 ljudi, med

temi 14 žensk. Zgorel je ženin s svojim očetom ter dvema sestrama. — 19 svatov je hudo ranjenih in je od teh eden že umrl. Lažje opečene so oddali v domačo oskrbo. Nesreča je nastala najbrž radi tega, ker hiša še ni bila dograjena in je skozi špranje pada padel cigaretni ogorek med slamo ter krmo, ki je bila stlačena v spodnjih prostorih.

Pred rešitvijo ruskih raziskovalcev

Ruski ledolomilec »Tajmir« je sporočil, da je 12. februarja našel na ledeni plošči Papaninovo ekspedicijo. Raziskovalci na plošči so videli razločno luči ledolomilca, ki je bil omenjenega dne samo dve milji od taborišča na plošči. S »Tajmira« so

odposlali letalce, ki bodo lahko pristali, ker je 2 km od Papaninove plošče druga ledena plošča, ki je dolga 420 m in široka 250 m. Na tej letala brez večjih težav lahko pristanejo. Upanje je, da so medtem znanstvenike že našli.

Komunisti tihotapijo ljudi v Španijo

Brez prostovoljcev, ki se pošiljajo iz Rusije, Francije in drugih držav v rdečo Španijo, bi tamošnji komunisti že davno podlegli nacionalistični vojski. Da se to tihotapljenje kljub mednarodni prepovedi vrši nemoteno naprej, za to skrbi mednarodna komunistična organizacija, ki pošilja v to

svrhu svoje agente po vseh državah. Nedavno so obmejne oblasti v Avstriji zopet ugotovile, da se vrši pošiljanje prostovoljcev tudi preko Vorarlberga v Švico. Poslani prostovoljci, namenjeni v rdečo Španijo, so ne samo iz Avstrije, marveč tudi iz Čehoslovaške, Poljske in drugih držav.